

Parlamentul
Republicii Moldova

AT nr. 19/02-104

28.11.2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind implementarea unor măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024.

Anexe:

1. Proiectul de lege.
2. Nota de fundamentare.

Deputați în Parlament:

Alexandr Trubca

Viorel Barda

Digitally signed by Trubca Alexandr
Date: 2024.11.28 15:59:14 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Digitally signed by Barda Viorel
Date: 2024.11.28 16:01:23 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>354</u>	
<u>28</u> <u>11</u> <u>2024</u>	
Ora _____	

LEGE

privind implementarea unor măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Scopul Legii

Prezenta lege stabilește unele măsuri de sprijin cu caracter temporar destinate fermierilor, în scopul gestionării efectelor fenomenului de secetă pedologică și atmosferică din anul 2024.

Art. 2 . – În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

creditor – bancă, astfel cum este definită în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și sucursală a unei bănci din alt stat care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova; organizație de creditare nebancară, astfel cum este definită în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară; asociație de economii și împrumut, astfel cum este definită în Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007; furnizor de inputuri agricole; Serviciul Fiscal de Stat;

debitor fermier – fermier, astfel cum este definit în Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, care are încheiate cu creditorii contracte de credit, împrumut, leasing, precum și contracte de vânzare-cumpărare a inputurilor agricole, sau are datorii pentru achitarea impozitelor sau majorărilor de întârziere.

debitor furnizor de inputuri agricole - agent economic din cadrul lanțului valoric agricol care a vândut produse de uz fitosanitar, semințe sau îngrășăminte minerale către fermierii de pe teritoriul R. Moldova.

arendator – proprietar al terenului agricol transmis în folosință către debitorul fermier pentru exploatare agricolă.

Art. 3. – Condițiile de eligibilitate ale debitorilor

(1) Prezenta lege se aplică debitorului fermier care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) a obținut credite/împrumuturi, bunuri în leasing sau inputuri utilizate pentru activități agricole în baza cel puțin a unui contract sau acord adițional încheiate începând cu data de 1 septembrie 2022 și până la data de 1 septembrie 2024;

b) are în gestiune cel mult 3500 ha, confirmate prin raportul 4-AGR prezentat în anul 2024, iar în cazul în care gestionează terenuri cu destinație agricolă cu o suprafață totală mai mică de 10 ha, se confirmă – prin certificatul emis de primăria din localitate;

c) în anul agricol 2023-2024 a cultivat cel puțin una din culturile grâu, porumb sau floarea soarelui, și deține pentru cel puțin una din aceste culturi act de constatare a pagubelor cauzate de efectele fenomenului de secetă pedologică și atmosferică din anul 2024, întocmit în conformitate cu anexa nr. 1 la Îndrumarul metodic pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare și al ministrului afacerilor interne nr. 49/150 din 25 martie 2024.;

d) genul principal de activitate declarat pentru anul 2023 în raportul privind Situațiile financiare a fost indicat una din activitățile specificate de la pct. 01.11 până la pct. 01.64 inclusiv, din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei.

e) Cultivă cel mult 20%, din suprafața agricolă totală gestionată, cu livezi și/sau viță de vie, legume în câmp deschis sau teren protejat, sfeclă de zahăr, bacifere confirmate prin raportul 4-AGR.

f) în privința acestuia nu este intentată procedura de insolvabilitate.

(2) Prezenta lege se aplică debitorului furnizor de inputuri agricole care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) a obținut credite (inclusiv comerciale)/împrumuturi utilizate pentru procurarea produselor de uz fitosanitar, semințe și îngrășăminte minerale, destinate comercializării fermierilor din Republica Moldova, în baza unor contracte sau acorduri adiționale încheiate începând cu data de 1 septembrie 2022 și până la data de 1 septembrie 2024.

b) genul principal de activitate declarat pentru anul 2023 în raportul privind Situațiile financiare a fost fabricarea pesticidelor și a altor produse agrochimice (pct. 20.20 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) sau comerțul cu ridicata al produselor chimice (pct. 46.75 Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei)

c) în privința acestuia nu este intentată procedura de insolvabilitate.

Art. 4. – În raport cu debitorii prevăzuți la art. 3 începând de la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31.10.2025 se aplică următoarele prevederi:

(1) În cazul debitorilor fermieri, aferent contractelor încheiate și/sau facturilor fiscale emise de creditor până la data de 01.09.2024 se suspendă obligația de plată a datoriilor restante, inclusiv majorări și/sau penalități de întârziere, acumulate în raport cu creditorii până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și a ratelor/plăților care devin scadente până la data de 31.10.2025;

(2) În cazul debitorilor furnizori de inputuri se suspendă obligația de plată a datoriilor restante acumulate în raport cu creditorii până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și a ratelor/plăților care devin scadente până la data de 31.10.2025, cu respectarea următoarelor condiții:

- sunt aferente contractelor de credit sau comerciale destinate furnizării inputurilor agricole către fermieri pe teritoriul Republicii Moldova care au fost încheiate cu creditorii până la data de 01.09.2024;

- nu depășesc valoarea soldului tuturor creanțelor, înregistrate la data expedierii notificării către creditor;

- sunt deținute de debitorul furnizor de inputuri doar în raport cu fermierii din Republica Moldova pentru furnizarea inputurilor agricole.

(3) Se suspendă dreptul arendatorului de a solicita rezoluțiunea contractului de arendă a terenului(terenurilor) agricol(e) gestionat(e) de debitorul fermier, cu condiția respectării de către debitorul fermier a obligațiilor contractuale pentru anul 2024.

Art. 5. – Pentru perioada indicată la Art.4 nu se calculează și nu se aplică penalități de întârziere sau alte plăți, inclusiv pentru extinderea termenelor contractului de credit sau împrumut.

Art. 6. – (1) În termen de până la 31.01.2025, sub sancțiunea decăderii din drepturile prevăzute de aceasta lege se prevede:

1) debitorul fermier notifică creditorii săi despre incidența art. 4 a prezentei legi asupra sa și cu privire la afectarea culturilor agricole prevăzute la art.3 (1) lit. c) , confirmată prin actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile cu caracter natural, situațiile excepționale cu caracter natural, întocmit în conformitate cu anexa nr. 1 la Îndrumarul metodic pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare și al ministrului afacerilor interne nr. 49/150 din 25 martie 2024;

2) debitorul furnizor de inputuri notifică creditorii săi despre incidența art. 4 din prezenta lege asupra sa;

(2) Notificarea se realizează prin intermediul mijloacelor de comunicare scrisă (în formă liberă), cu anexarea actelor ce confirmă întrunirea cerințelor prevăzute la art. 3.

Art. 7. – Datoriile și plățile suspendate în conformitate cu prezenta Lege nu se vor raporta la Birourile istoriilor de credit în calitate de restanțe pe perioada acțiunii prezentei legi și vor fi renegociate cu creditorii.

Art. 8. – Prin derogare de la prevederile Codului civil nr. 1107/2002, în cazul suspendării obligațiilor de plată, se permite capitalizarea dobânzilor datorate până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Datoria capitalizată se va plăti în rate pe durata rămasă până la scadența prelungită a creditului/împrumutului ulterior perioadei de suspendare.

Art. 9. – Comisionul pentru renegocierea sau suspendarea creditelor/împrumuturilor în sensul prezentei legi se va plafona la 1% din valoarea obligației suspendate.

Art. 10. – Termenul de scadență a garanțiilor financiare emise, prin intermediul Fondului de garantare a creditelor, de instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului”, care garantează creditele solicitate de către debitorii prevăzuți la art. 3, se prelungeste, în aceleași condiții, pentru un termen egal cu termenul prelungirii/renegocierii creditului, dar numai până la 31 decembrie 2025, cu condiția că creditul a fost contractat până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 11. – Debitorul a cărui obligație de plată a fost suspendată în temeiul prezentei legi nu poate înstrăina, în perioada suspendării, activele din patrimoniul său fără acordul creditorilor.

Art. 12. – În raport cu debitorii prevăzuți la art. 3 se suspendă de la intrarea în vigoare în prezentei legi și până la data de 31.10.2025 actele de executare silită sau alte măsuri de recuperare a creanțelor, inclusiv nu pot fi înaintate cereri de intentare a procedurii de insolvabilitate pentru datoriile scadente, născute din contractele de credit și leasing încheiate până la 01.09.2024 cu bănci, organizații de creditare nebanară sau asociații de economii și împrumut, precum și din contractele de vânzare-cumpărare sau de furnizare a produselor de uz fitosanitar și a semințelor folosite la înființarea culturilor agricole încheiate până la 01.09.2024.

Art. 13. – În raport cu debitorii prevăzuți la art. 3 se interzice până la 31.10.2025 cesionarea creanțelor către terți creditori fără acordul debitorului.

Art. 14. – Dispoziții finale

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
- (2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.240/2024 cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind implementarea unor măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul legii privind implementarea unor măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024 este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl Alexandr TRUBCA, Deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Președinte al Comisiei parlamentare „Comisia Agricultură și Industrie Alimentară” în conformitate cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile acestuia
<p>În perioada 2020 – 2024 producătorii agricoli din sectorul cerealiier se confruntă cu un șir de probleme sistemice, provocate atât de factori interni precum seceta din anul 2020 și parțial 2023, precum și externi ca schimbarea căilor logistice din cauza agresiunii militare a Federației Ruse împotriva Ucrainei și implicit la creșterea prețurilor pentru logistica de export, diminuarea prețului la cereale pe piața internațională din cauza excesului de cereale din Ucraina, dar și creșterea prețurilor la inputuri și în special la fertilizanți.</p> <p>În sezonul agricol 2022 – 2023 totalitatea factorilor negativi s-au suprapus, astfel în toamna anului 2022 în perioada lucrărilor de toamnă și pregătirea pentru perioada însămânțare din primăvara lui 2023 prețurile la principalele categorii de inputuri (motorină, fertilizanți, ierbicide, pesticide) a atins cote majorate de până la 2.5 ori față de anii precedenți, iar în sezonul agricol 2023 în mai multe regiuni ale țării, în special din sudul țării, s-a înregistrat secetă, iar prețurile internaționale la cereale au scăzut la nivelul celor din 2020 – 2021. În final în anul 2024 producătorii agricoli din Republica Moldova s-au confruntat cu o secetă puternică pe întreg teritoriul țării, marcată prin temperaturi extrem de înalte care au depășit maximele istorice.</p> <p>Suplimentar este de menționat că la 13 septembrie 2024 a intrat în vigoare Legea 240/2024 cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu seceta din anul 2024, care a prevăzut un șir de măsuri de protecție a agricultorilor față de creditori, în special bănci și OCN-uri, dar și alți creditori privați. Prevederile legii în cauză, deși a oferit un cadru normativ protectiv, nu a avut un impact relativ redus, fapt cauzat de mai multe prevederi restrictive prevăzute de legea în cauză. În aceste condiții se impune o revizuire substanțială a legii în cauză, prin aprobarea unei legi noi, care să repete conceptual Legea 240/2024, dar care să vină cu un șir de prevederi care va asigura un impact mai mare al caracterului protectiv al legii.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Adoptarea prezentului act normativ nu presupune o acțiune de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor

noi

Proiectul de lege urmărește suspendarea obligației debitorilor fermieri și furnizorilor de inputuri de plată a datoriilor restante, inclusiv majorări și/sau penalități de întârziere, acumulate în raport cu creditorii până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și a ratelor/plăților care devin scadente până la data de 31.10.2025.

Totodată, proiectul de lege prevede suspendarea de la intrarea în vigoare în prezentei legi și până la data de 31.10.2025 a actelor de executări silite și orice eventuale acte de executare silită sau alte măsuri de recuperare a creanțelor, inclusiv cereri de intentare a procedurii de insolvabilitate pentru datoriile scadente, născute din contractele de credit și leasing încheiate până la 01.09.2024 cu bănci, organizații de creditare nebancaară sau asociații de economii și împrumut, precum și din contractele de vânzare-cumpărare sau de furnizare a produselor de uz fitosanitar și a semințelor folosite la înființarea culturilor agricole încheiate până la 01.09.2024.

În final, proiectul de lege interzice cesionarea dreptului asupra creanțelor fără consimțământul debitorului pe perioada de implementare a legii

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Nu este necesară adoptarea/modificarea altor acte normative

7. Avizare și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

Digitally signed by Trubca Alexandr
Date: 2024.11.28 15:59:33 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Digitally signed by Barda Viorel
Date: 2024.11.28 16:01:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr TRUBCA

Viorel BARDA